

minulému školnímu roku prostředků pro asistenta/y pedagoga v 62,7 % škol stejně, ve více než čtvrtině škol se objem financí na asistenta pedagoga zvýšil.

Mnoho škol se ovšem potýkalo s nedostatkem asistentů pedagoga, který vyplývá jednak z malého zájmu o tuto práci (nízké finanční ohodnocení, snížený úvazek), a jednak z malého počtu vhodných uchazečů o tuto práci (asistentům často chybí potřebná kvalifikace nebo nemají dostatek zkušeností). Z tohoto důvodu byly školy často nuceny přijmout nekvalifikované asistenty, kteří si kvalifikaci doplňovali až po přijetí do pracovního poměru, případně byly jako asistenti pedagoga využíváni vychovatelé školních družin a čerství absolventi fakult připravujících učitele. Vzhledem ke specifčnosti práce asistenta je zřejmé, že situace, kdy jsou přijímáni nekvalifikovaní asistenti nebo práci asistenta vykonávají osoby s odlišným vzděláním a zaměřením, je značně nevyhovující.

V praxi se také Česká školní inspekce setkávala se situací, kdy asistenti pedagoga odcházeli v průběhu školního roku poté, když zjistili, co jejich práce ve skutečnosti obnáší a jak je ohodnocena, což činí nejen personální potíže na úrovni školy, ale i problémy přímo ve vztahu k integrovaným dětem a žákům (např. s poruchou autistického spektra).

Integrace dětí a žáků se SVP do běžné výuky je náročný proces, který předpokládá účinnou spolupráci vyučujícího a asistenta pedagoga v mnoha oblastech. Asistent pedagoga plní celou řadu úkolů ve výuce i mimo vyučovací hodinu, a to v rámci své přímé i nepřímé činnosti. Asistenti pedagoga, kteří s vyučujícími účinně spolupracují, jsou podrobně seznámeni s přípravou vyučovacích hodin, při výuce využívají modifikovaná zadání úkolů a usměrňují dítěte či žáka k jejich správnému vyřešení, upravují tempo vzdělávacího procesu, poskytují dítěti či žákovi individuální zpětnou vazbu, moderují v případě potřeby komunikaci dítěte či žáka s učitelem a spolužáky, v případě potřeby pomáhají dětem či žákům při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou apod.

Podle zjištění České školní inspekce v rámci prezenční inspekční činnosti (mj. také přímo z hospitací) se asistenti pedagoga zpravidla snažili s vyučujícími spolupracovat. Přesto Česká školní inspekce poukazuje na velké rozdíly v přístupu k využití asistenta pedagoga v rámci jednotlivých škol. Účinnost spolupráce závisí na vztahu vyučujícího a asistenta – někteří učitelé nejsou zvyklí s asistenty pracovat, jejich spolupráce tak může být pouze formální, či naopak přenechávají velký podíl práce na asistentech, včetně komunikace se zákonnými zástupci. Nejvíce se dařila spolupráce v průběhu výuky, naopak jako méně účinná byla posouzena spolupráce při vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí a žáků. Zmíněna byla také absence metodické podpory asistentů pedagoga. Nedostatek podpory byl zaznamenán i ve vztahu k výchovným poradcům a školním metodikům prevence. Práci asistentů pedagoga se bude Česká školní inspekce v rámci specifického úkolu podrobně věnovat ve školním roce 2017/2018.

V oblasti spolupráce mezi jednotlivými aktéry vzdělávání lze spatřovat příležitost ke zlepšení. V některých školách byla spolupráce pedagogů mezi sebou jen velmi slabá (pedagogové nejsou zvyklí spolu vzájemně diskutovat a společně řešit případy jednotlivých dětí a žáků, spolupráce zodpovědných pedagogických pracovníků je často pouze formální) a spolupráce školy se školskými poradenskými zařízeními byla mnohdy hodnocena jako čistě formální.